

Digitale ondersteuning bestrijding COVID-19

Naar aanleiding van het advies van het Outbreak Management Team (OMT) van 6 april jl. is het ministerie van VWS de mogelijkheden aan het onderzoeken van de introductie van digitale middelen die een bijdrage kunnen leveren aan het bestrijden van deze pandemie. Digitale ondersteuning is geen doel op zich; de verwachting is echter dat digitale toepassingen een zinvolle bijdrage kunnen leveren in de volgende fase van de bestrijding van de pandemie. Daarbij wordt op dit moment onder meer gedacht aan digitale ondersteuning van *contactopsporing*, en digitale ondersteuning door middel van *zelfmonitoring*.

Het is natuurlijk belangrijk dat de mogelijke introductie van digitale middelen zorgvuldig verloopt. De middelen moeten bijvoorbeeld voldoen aan alle gestelde waarborgen op het gebied van informatieveiligheid, privacy, grondrechten, nationale veiligheid en toegankelijkheid, en het gebruik ervan moet vrijwillig zijn. Dit zijn harde eisen, waar het ministerie van VWS geen concessies aan doet.

Taskforces en Begeleidingscommissie

Om ervoor te zorgen dat dit proces goed verloopt, zijn er inmiddels verschillende Taskforces en een Begeleidingscommissie ingesteld, die het ministerie van VWS adviseren. Het doel hiervan is om ervoor te zorgen dat de vraagstukken vanuit de infectieziektebestrijding, epidemiologie en gedrag leidend blijven en dat ook vanuit alle benodigde disciplines wordt geadviseerd over mogelijke digitale ondersteuning.

Taskforce digitale ondersteuning bestrijding COVID-19

De Taskforce digitale ondersteuning bestrijding COVID-19 is ingesteld om te inventariseren, analyseren, beschouwen en adviseren vanuit wetenschappelijke en praktijkperspectieven van de mogelijkheden tot digitale ondersteuning van de bestrijding van de Coronacrisis in brede zin. De samenstelling van de taskforce is een afgeleide van de opdracht: universitaire wetenschappers uit diverse disciplines, wetenschappers en praktijkprofessionals van het RIVM en wetenschappers en praktijkprofessionals vanuit de GGD-wereld.

De Taskforce wordt gevormd door:

- Voorzitter Dr. (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e), Directeur Publieke Gezondheid Hollands Midden | GGD GHOR
- Secretaris Dr. (10)(2e) (10)(2e), Senior onderzoeker en coördinator onderzoek LCI | RIVM, Cib, LCI
- Prof. dr. (10)(2e) (10)(2e), Arts-microbioloog | UMC Utrecht
- Dr. (10)(2e) (10)(2e), Wiskundige, universitair docent | UMC Utrecht, Universiteit Utrecht
- Dr. (10)(2e) (10)(2e), Epidemioloog, universitair hoofddocent | GGD Zuid Limburg, Universiteit Maastricht
- Prof. dr. (10)(2e) (10)(2e), Professor of Persuasive Health Technology | Universiteit Twente
- Drs. (10)(2e) (10)(2e), Arts M&G, stafarts IZB en RAV | GGD Amsterdam
- Drs. (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e), Arts infectieziektebestrijding | GGD Regio Utrecht
- Dr. (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e), Arts infectieziektebestrijding, epidemioloog
- Dr. (10)(2e) (10)(2e), Clustermanager eHealth | Roessingh Research and Development
- Dr. (10)(2e) (10)(2e), programmaleider eHealth | NHG
- Dr. (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e), Senior onderzoeker modellering | RIVM, Cib, EPI
- Dr. (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e), Hoofd Centrum voor Epidemiologie en Surveillance van Infectieziekten | RIVM, Cib, EPI
- Dr. (10)(2e) (10)(2e), Arts M&G en senior onderzoeker | RIVM, Cib, LCI
- Dr. Ir. (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e), Senior Statisticus en Coördinator Thema "Methoden voor Verzameling en Analyse van Data" binnen het Strategisch Programma RIVM | RIVM

Taskforce Gedragswetenschappen

De Taskforce Gedragswetenschappen draagt vanuit gedragswetenschappelijke expertise bij aan de ontwikkeling, het uitrollen en de operationele fase van digitale middelen bij de beheersing en opvolging van SARS-Cov2-infecties. De taskforce reflecteert en adviseert over voorstellen van de ontwikkelaars, zodat de acceptatie van de digitale hulpmiddelen vergroot wordt, ongewenste effecten geminimaliseerd en gewenst gedrag geoptimaliseerd. Daarnaast heeft de taskforce de ruimte om te adviseren buiten de bestaande ontwikkelingen om.

De Taskforce kent een technisch voorzitter en heeft in totaal 7 leden:

- Voorzitter: Prof. (10)(2e), Maastricht University;
- Prof. dr. (10)(2e); (10)(2e) Open Universiteit
- (10)(2e); (10)(2e); (10)(2e), Erasmus Universiteit Rotterdam
- Prof.dr. (10)(2e), Universiteit Twente
- (10)(2e), OnePlanet Research Center
- Dr. Ir. (10)(2e) Tilburg University
- Prof.dr.ir. (10)(2e), Universiteit Twente

Begeleidingscommissie

De Begeleidingscommissie heeft als opdracht om de minister van VWS te adviseren over digitale ondersteuning bij de bestrijding van Covid-19, onder andere op basis van voorstellen van de Taskforce Digitale Ondersteuning Bestrijding COVID-19 en de Taskforce Gedragwetenschappen. Daarbij kijkt de Begeleidingscommissie naar de vraag in hoeverre een voorstel voor digitale ondersteuning bijdraagt aan de bestrijding van het COVID-19. Ook bekijkt de begeleidingscommissie in hoeverre het voorstel voldoet aan de gestelde randvoorwaarden.

De Begeleidingscommissie wordt gevormd door:

- Voorzitter: Prof. Dr. (10)(2e) (10)(2e), UMC Utrecht
- Dr. (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e), GGD Hollands Midden;
- Prof. Dr. (10)(2e) Universiteit Twente;
- Prof. Dr. (10)(2e) (10)(2e), Vrije Universiteit Amsterdam;
- (10)(2e), NewTeam;
- Dr. (10)(2e) (10)(2e), Kennedy v/d Laan / Vrije Universiteit Amsterdam;
- Prof. Dr. (10)(2e) (10)(2e), Erasmus MC;
- Prof. Dr. (10)(2e) (10)(2e), Amphia Ziekenhuis / UMC Utrecht;
- Prof. Dr. (10)(2e) (10)(2e), Radboud Universiteit;
- (10)(2e) (10)(2e), Stichting IKONE;
- (10)(2e) (10)(2e), Public Matters;
- (10)(2e), Internet Engineering Task Force;
- (10)(2e) (10)(2e), Pharos;
- Prof. Dr. (10)(2e) UMC Utrecht;
- Prof. Dr. (10)(2e) (10)(2e), UMC Groningen;
- Prof. Dr. (10)(2e) Universiteit Maastricht.

Programma van eisen voor digitale ondersteuning van contactopsporing

Er is inmiddels een eerste programma van eisen voor digitale ondersteuning opgesteld. Dit programma van eisen heeft betrekking op digitale ondersteuning van contactopsporing.

In het programma van eisen staat beschreven op welke manier een app een bijdrage kan leveren aan de bestrijding van het coronavirus. Zo'n app leidt niet tot minder werk voor de GGD (die gewoon het bron- en contactonderzoek blijft uitvoeren) maar mogelijk wel tot het sneller opsporen van meer contacten. Een app traceert meer (want ook niet herinnerde) contacten van een besmet persoon, dan via regulier bron- en contactonderzoek mogelijk is, en doet dit ook sneller (want digitaal). De verwachting is dat hierdoor de verspreiding van het virus minder snel gaat. Of dit inderdaad zo is, zal de komende periode worden onderzocht.

Het programma van eisen voor digitale ondersteuning van contactopsporing kunt u vinden op

(10)(2g)

Programma Realisatie digitale ondersteuning

Binnen het ministerie van VWS is een programma Realisatie digitale ondersteuning ingericht. De programmadirecteur is drs. (10)(2e) MCM. Dit programma heeft als opdracht om te onderzoeken of er digitale middelen kunnen worden geïntroduceerd die een bijdrage kunnen leveren aan het bestrijden van COVID-19.

Bouwteam

Er is ook een bouwteam ingericht. PM taakopdracht

Het bouwteam bestaat uit de volgende experts van binnen en buiten de overheid (specialisten op het gebied van app-ontwerp, ontwikkeling, architectuur en het betrekken van de open source community):

- PM leden

Het bouwteam heeft als eerste de vraag uit het programma van eisen met betrekking tot digitale ondersteuning van contactopsporing opgepakt. In dat kader is er onder meer contact geweest met Google en Apple, en ook met andere landen. Ook zijn de mogelijkheden tot hergebruik van bestaande broncodes onderzocht, is het programma van eisen vertaald naar hoe een app eruit zou kunnen zien, en is een eerste versie van de architectuur gemaakt.

Vervolg

De verwachting is dat later deze maand een eerste 'proof of concept' gereed is van ... (hoe kan de app eruit gaan zien en gaan werken). Daar kunnen in juni beproevingen mee worden gedaan. Daarbij wordt de mogelijke meerwaarde van een app bij de bestrijding van Covid-19 onderzocht, maar wordt ook gekeken naar zaken als adoptie, gedragseffecten, privacy, digitale inclusie en informatieveiligheid. De verwachting is dat in juli meer bekend wordt over de resultaten en dat de minister van VWS dan, bij positieve resultaten van de beproeving, een voorstel voor invoering kan doen.